

3 Informační gramotnost

3.1 Obecné vymezení informační gramotnosti a vztah ke kurikulu

Při sledování rozvoje informační gramotnosti Česká školní inspekce vychází z definice informační gramotnosti formulované nově v rámci projektu NIQES, která odráží potřebu navázat jednotlivé součásti definice informační gramotnosti na konkrétní pozorovatelné aspekty výuky a projevů žáků.

Informační gramotnost je schopnost:

- identifikovat a specifikovat potřebu informací v problémové situaci,
- najít, získat, posoudit a vhodně použít informace s přihlédnutím k jejich charakteru a obsahu,
- zpracovat informace a využít je k znázornění (modelování) problému,
- používat vhodné pracovní postupy (algoritmy) při efektivním řešení problémů,
- účinně spolupracovat v procesu získávání a zpracování informací s ostatními,
- vhodným způsobem informace i výsledky práce prezentovat a sdílet,
- při práci dodržovat etická pravidla, zásady bezpečnosti a právní normy,
- to vše s využitím potenciálu digitálních technologií za účelem dosažení osobních, sociálních a vzdělávacích cílů.

Obsahovým rámcem pro osvojené znalosti a dovednosti žáků byly jednak příslušné rámcové vzdělávací programy, jednak definice informační gramotnosti. V současné podobě rámcové vzdělávací programy rozvoj informační gramotnosti prozatím plně nepožadují. Současné RVP vymezují vzdělávací obsah související s využitím digitálních technologií a prací s informacemi ve vzdělávacích oblastech Informační a komunikační technologie (RVP pro základní vzdělávání), Informatika a informační a komunikační technologie (RVP pro gymnázia) a Informační a komunikační technologie (RVP pro střední odborné vzdělávání). Vzdělávací obsah popsany v těchto RVP jen zčásti odpovídá současným požadavkům na rozvoj těch kompetencí žáků, které tvoří informační gramotnost v duchu výše uvedené definice. Tímto problémem se zabývá Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 zpracovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále i „MŠMT“), která mimo jiné plánuje revize RVP a jejich aktualizaci ve prospěch rozvoje **digitální gramotnosti a informatického myšlení žáků**.

Digitální gramotnost je soubor jednotlivých (digitálních) kompetencí, které jedinec potřebuje k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života. Digitální kompetence jsou chápány jako průřezové kompetence, bez nichž není možné rozvíjet u žáků plnohodnotně další kompetence, které jsou potřebné k aktivnímu uplatnění ve společnosti a na trhu práce. Konkrétní kompetence, které tvoří digitální gramotnost, nejsou však stálé, trvale platné. Mění se v závislosti na tom, jak se mění způsob a šíře využívání digitálních technologií ve společnosti a v životě člověka. Dokument Ministerstva práce a sociálních věcí, Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015–2020, definuje digitální gramotnost jako „souhrn kompetencí nutných k identifikaci, pochopení, interpretaci, vytváření, komunikování a účelnému a bezpečnému užití digitálních technologií (jejich technických vlastností i obsahu) za účelem udržení či zlepšení své kvality života a kvality života svého okolí.